

ESTUDI ZURICH-RACC “MOBILITAT DES D’UNA PERSPECTIVA DE GÈNERE A BARCELONA”

El RACC i Zurich Seguros analitzen la percepció de seguretat i les diferències en els hàbits de mobilitat dels homes i les dones

El 40% de les dones han patit una situació d’assetjament físic o verbal mentre es desplaçaven de dia per Barcelona, enfront del 24% dels homes

- Al carrer i als mitjans de transport públics, les dones que declaren haver patit assetjament són més del doble que els homes i fins i tot el triple en alguns casos, tant de dia com de nit.
- El 68% de les dones han canviat en alguna ocasió els seus hàbits de mobilitat per motius de seguretat personal, davant el 37% dels homes.
- Gairebé la meitat de les dones (46%) i un terç dels homes (31%) se senten insegurs al metro de nit. A l’altre extrem, el taxi, el cotxe i la moto es troben entre els transports que inspiren més seguretat personal tant de dia com de nit.
- Les dones prenen més mesures de seguretat personal que els homes quan es desplacen de nit: 9 de cada 10 (89%) procuren anar acompanyades, enfront el 55% dels homes; i gairebé la meitat (47%) parlen per telèfon per sentir-se segures, mentre que tan sols ho fa 1 de cada 10 homes.
- Una àmplia majoria dels homes i de les dones consideren que caldria ampliar les mesures de seguretat a la via pública i al transport públic.

Barcelona, 29 de setembre de 2020 - El RACC i Zurich Seguros presenten l’estudi “*Mobilitat des d’una perspectiva de gènere a Barcelona*”, que analitza la percepció de seguretat personal i els hàbits de mobilitat que tenen els homes i les dones mentre es desplacen per Barcelona a peu o en diferents modes de transport públics i privats.

Aquest estudi, que és dels més amplis que s’han fet d’aquesta matèria a Espanya, ha analitzat la percepció de seguretat dels ciutadans en funció del transport que utilitzen, el seu gènere i el moment del dia, així com les situacions d’assetjament, agressió, robatori o furt que declaren haver patit. En base a més de 1.500 enquestes i 17.000 observacions de comportament en hora punta al bus i al metro, les conclusions indiquen que, en general, les dones pateixen més incidents que els homes i que aquests tenen lloc amb més freqüència durant el dia. Si bé el vehicle privat és el que ofereix una major sensació de seguretat als usuaris, hi ha serveis públics que també compten amb una elevada confiança dels ciutadans, especialment el taxi.

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com Sala de Premsa

Ara, en un moment en què cal incrementar la seguretat sanitària per continuar fent front a la COVID-19 als espais públics, també és el moment d'abordar altres aspectes que ajudin a augmentar la percepció de seguretat que tenen les persones mentre fan els seus desplaçaments habituals, especialment les dones tant en l'horari nocturn com diürn, ja que és un factor que condiciona enormement les seves decisions de desplaçament i perjudica el nivell d'ús del transport públic.

Per aquest motiu, el **RACC**, com a Club de serveis a la mobilitat amb experiència en desenvolupar estudis relacionats amb la mobilitat, i la companyia asseguradora **Zurich**, que treballa la cura i la protecció de les persones, a més de fomentar la vida saludable i la pràctica esportiva, especialment entre les dones, han elaborat aquest estudi amb la voluntat que serveixi de referència a les administracions públiques i que es tingui en compte el gènere en el desenvolupament de noves polítiques de mobilitat i de planificació de l'espai públic. En definitiva, per contribuir a aconseguir una mobilitat sense prejudicis de gènere i que inspire confiança i seguretat en tota la població, i així contribuir a la recuperació i increment del nivell d'ús del transport públic.

RESULTATS DE L'ESTUDI

1. ENQUESTA SOBRE LA SEGURETAT EN ELS DESPLAÇAMENTS

Els hàbits de desplaçament són diferents segons el gènere i l'hora del dia:

- Les dones utilitzen més el transport públic que els homes, mentre que ells les superen en l'ús del vehicle privat, segons les respostes que han donat les persones enquestades.
- De dia, el 62% de les dones declaren que es desplacen a peu, però de nit només ho fa el 35%. En canvi, l'ús del cotxe i la moto entre les dones augmenta quan es fa de nit fins al 40%, quan de dia només l'utilitzen el 28%.
- L'ús del taxi incrementa de forma substancial durant la nit en ambdós gèneres fins a arribar al 40% de les dones i el 24% dels homes (enfront el 2% i el 3% durant el dia, respectivament).

La percepció de seguretat personal és un factor decisiu en la mobilitat

- El 68% de les dones declara que ha canviat de mode de transport en almenys una ocasió per motius de seguretat personal, davant el 37% dels homes que ho han fet.
- Per al 56% de les dones la seguretat personal és un factor que influeix molt quan decideixen en quin mode de transport es desplaçaran, enfront del 29% dels homes.

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 premsa@zurich.com Sala de Premsa

El cotxe, la moto i el taxi són els modes que inspiren més confiança, tant de dia com de nit

Les percepcions actuals de seguretat personal dels usuaris estan perjudicant l'ús de determinats mitjans de transport sostenible:

➤ PERCEPCIÓ DE SEGURETAT DE DIA:

- El cotxe és el mode **més segur** per desplaçar-se, tant per als homes (un 77% el considera segur) com per a les dones (81%). El taxi també és valorat com un dels modes més segurs segons el 81% dels homes i el 61% de les dones.
- Entre els modes **més insegurs**, els enquestats citen els vehicles de mobilitat personal com els patinets (18% de les dones i 27% dels homes), seguits del metro (insegur per al 23% de les dones i el 14% dels homes) i la bicicleta (per al 13% de les dones i el 19% dels homes).

➤ PERCEPCIÓ DE SEGURETAT DE NIT:

- El vehicle privat genera **més seguretat** que la resta d'opcions: tant els homes (74%) com les dones (69%) tornen a situar el cotxe com un dels modes més segurs, així com la moto (57% de les dones i 49% dels homes). Els altres modes considerats segurs a la nit són els vehicles de mobilitat personal (segons el 100% de les dones) i el taxi (73% dels homes).
- A l'altre extrem, destaca la **inseguretat** que genera desplaçar-se en metro durant la nit, donat que gairebé la meitat de les dones (46%) i el 31% dels homes ho consideren insegur. La resta de modes insegurs per a elles són anar a peu (per al 37%) i el tramvia (per al 33%), mentre que els homes assenyalen els vehicles de mobilitat personal (33%) i el tren (25%).

Més de la meitat de les dones (52%) declaren que han patit un robatori, furt o assetjament mentre es desplaçaven de dia, enfront del 41% dels homes

➤ ROBATORIS I FURTS DE DIA:

En general, les dones pateixen més robatoris i furts que els homes: al 30% de les dones i al 20% dels homes els han robat alguna vegada mentre es desplaçaven de dia per Barcelona.

- Al transport públic i anant a peu és quan es produeixen més robatoris i furts: a 1 de cada 4 dones (25%) li han robat al metro, davant el 15% dels homes; i a un 13% al bus, davant el 6% dels homes. Anant a peu, el 17% de les dones i el 13% dels homes ha patit un robatori.
- En el transport privat destaquen la bicicleta i els vehicles de mobilitat personal: el 12% de les dones i el 10% dels homes han patit un robatori mentre es desplaçaven en aquests modes.

➤ ROBATORIS I FURTS DE NIT:

A la franja nocturna, quan es produeixen menys desplaçaments i es prenen més mesures de seguretat, ambdós gèneres han patit menys robatoris i furts (13% de les dones i 10% dels homes).

- Les principals diferències són al transport públic, mentre que en modes privats la incidència és baixa i similar: les dones han patit més robatoris quan anaven en tren (13%) i en metro (10%), i els homes quan anaven en tramvia (20%), en metro (11%) i caminant (10%).

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com Sala de Premsa

➤ ASSETJAMENT DE DIA:

De mitjana, el 40% de les dones han patit assetjament físic o verbal o una agressió quan es desplaçaven de dia, mentre que en el cas dels homes la xifra es redueix al 24%. Les principals diferències es troben en els desplaçaments a peu i en transport públic:

- El 38% de les dones han patit assetjament mentre anaven a peu de dia pels carrers de Barcelona, més del triple que els homes (12%).
- Al transport públic, l'assetjament cap a les dones supera àmpliament el que pateixen els homes: anant en metro n'han patit el 37% de les dones i el 13% dels homes; en autobús, el 18% de les dones i el 5% dels homes; en tren, el 16% de les dones i el 13% dels homes; i en tramvia, l'11% de les dones i el 4% dels homes. Al taxi, en canvi, cap dona enquestada declara haver patit assetjament, mentre que sí ho han fet el 14% dels homes.

Mode	ASSETJAMENT DE DIA			
	Dona		Home	
	Sí	Prefereix no contestar	Sí	Prefereix no contestar
Peu	38%	5%	12%	8%
Bici/VMP	33%	3%	29%	5%
Metro	37%	5%	13%	8%
Bus	18%	5%	5%	7%
Tren	16%	6%	13%	8%
Tramvia	11%	5%	4%	6%
Moto	19%	6%	20%	6%
Cotxe	17%	3%	18%	10%
Taxi	0%	0%	14%	19%
Mitjana	40%	–	24%	–

 Diferència significativa entre gèneres.

➤ ASSETJAMENT DE NIT:

De mitjana, el 32% de les dones han patit assetjament físic o verbal o una agressió quan es desplaçaven de nit, mentre que en el cas dels homes la xifra es redueix al 19%. Les principals diferències es tornen a trobar en els desplaçaments a peu, en transport públic i en moto:

- Gairebé la meitat de les dones (45%) han patit situacions d'assetjament mentre anaven a peu de nit per Barcelona, pràcticament el triple que els homes (16%).
- Al transport públic, l'assetjament cap a les dones a la nit també supera àmpliament el que pateixen els homes: anant en metro n'han patit el 36% de les dones i el 15% dels homes; en tramvia, el 33% de les dones i el 10% dels homes; en tren, el 18% de les dones i el 14% dels homes; en NitBus, el 18% de les dones i el 6% dels homes; i en taxi, el 8% de les dones i el 3% dels homes.

Mode	ASSETJAMENT DE NIT			
	Dona		Home	
	Sí	Prefereix no contestar	Sí	Prefereix no contestar
Peu	45%	4%	16%	3%
Bici/VMP	21%	9%	14%	5%
Metro	36%	4%	15%	5%
BusNit	18%	5%	6%	4%
Tren	18%	8%	14%	14%
Tramvia	33%	0%	10%	0%
Moto	8%	3%	13%	4%
Cotxe	7%	5%	11%	5%
Taxi	8%	7%	3%	5%
Mitjana	32%	–	19%	–

 Diferència significativa entre gèneres.

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
 Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com Sala de Premsa

Les dones prenen més mesures de seguretat personal que els homes quan es desplacen de nit

- 9 de cada 10 dones (89%) procuren anar acompanyades a les nits, enfront del 55% dels homes.
- Gairebé la meitat de les dones (47%) parlen per telèfon per sentir-se segures, mentre que tan sols ho fa 1 de cada 10 homes (11%).
- El 95% de les dones opta per caminar per carrers on hi hagi gent o establiments oberts, o bé per carrers il·luminats (97%), i en el cas dels homes ho fan el 78% i el 86%, respectivament.
- El 26% de les dones i el 15% dels homes prenen mesures addicionals, com ara caminar ràpid i estar atents a les persones del seu voltant, informar del seu recorregut a un amic o familiar, o agafar un taxi per evitar anar a peu i en transport públic.

Els homes i les dones coincideixen en afirmar que caldria ampliar les mesures de seguretat a la via pública i al transport públic

- Més del 75% de les dones creuen necessàries les següents mesures de protecció:
 - Sancions més elevades per a les persones que agredeixen o assetgen (85% de les dones i 82% dels homes).
 - Increment del personal de seguretat al metro (82% de les dones i 76% dels homes).
 - Millora de l'enllumenament a l'espai públic (79% de les dones i 70% dels homes).
- En menor mesura, la meitat dels enquestats (52% de les dones i 50% dels homes) valoren la necessitat d'instal·lar més càmeres de seguretat al metro.

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com [Sala de Premsa](#)

2. OBSERVACIONS DE COMPORTAMENT AL TRANSPORT PÚBLIC

L'estudi també ha observat els hàbits de mobilitat dels homes i les dones al metro i a l'autobús, tant de dia com de nit, posant el focus en si es desplacen sols o acompanyats. Per fer-ho, ha realitzat observacions en els dos principals intercanviadors de metro de Barcelona (Sants Estació i Diagonal), i en 6 línies d'autobús diürn i 6 línies de NitBus que recorren diferents barris de la ciutat. Els resultats mostren diferències significatives segons el gènere i la franja horària:

➤ METRO

- A l'intercanviador de Sants Estació (L1-L5):
 - En aquest punt de la xarxa de metro, les dones que viatgen soles es redueixen substancialment en les hores nocturnes: durant el dia, el 82% de les dones observades viatjaven soles, mentre que a la nit només ho feien el 49%.
 - En els homes, la diferència entre el dia i la nit és menys acusada: de dia, el 88% viatgen sols i de nit ho fan el 70%.
- A l'intercanviador de Diagonal (L3-L5):
 - En aquest transbord, destaca el volum de persones que viatgen en parella i en grup en totes les franges horàries: de dia, el 35% de les dones i el 27% dels homes van en parella; i de nit augmenten fins al 52% de les dones i el 46% dels homes. En horari diürn, només el 3% dels homes i dones viatgen en grup, mentre que de nit ho fan 1 de cada 3 homes (31%) i dones (32%).
 - El nombre de dones i d'homes que viatgen sols es redueix de forma similar durant la nit: les dones soles representen el 62% de dia i el 16% de nit, i els homes sols són el 70% de dia i el 23% de nit.

➤ BUS DIÛRN (línies analitzades: D40, V23, H8, H10, 19 i 59):

- De mitjana, el 58% dels homes i el 55% de les dones viatgen sols i no hi ha diferències significatives entre línies.

➤ NITBUS (línies analitzades: N1, N3, N6, N7, N9 i N17):

- Les dones soles no arriben al 30% en cap de les línies nocturnes analitzades, mentre que els homes sols oscil·len entre el 31% i el 53% en totes les línies.
- De mitjana, tan sols el 25% de les dones viatgen soles, el que representa 30 punts percentuals menys que en les línies diürnes. En canvi, els homes que viatgen en solitari són el 40%, el que representa una caiguda de només 18 punts percentuals respecte al dia.

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com Sala de Premsa

CONCLUSIONS

La percepció de seguretat en els desplaçaments ha de pujar per tal que, en un context de recuperació de l'ús del transport públic i dels trajectes a peu per a una major sostenibilitat, aquests mitjans augmentin el seu ús.

- El 68% de les dones han canviat alguna vegada de mode de transport per motius de seguretat personal, mentre que els homes ho han fet en un 37% dels casos.
- En general, les dones pateixen més incidents que els homes (40% vs 24%), i aquests tenen lloc amb més freqüència durant el dia. A la nit hi ha menys desplaçaments, però també es prenen més precaucions.
- El taxi és el mode de transport públic que inspira més seguretat entre dones i homes, i on elles pateixen menys incidents.
- Anar en metro es considera el mode més insegur entre les dones durant la nit (46% de les dones i 33% dels homes). De fet, el 36% de les dones declaren que han estat víctimes d'assetjament o agressió al metro i, per això, una de les mesures que consideren fonamentals és que hi hagi més presència de personal de seguretat a les estacions.
- Anar a peu és el segon mode percebut com a insegur entre les dones durant la nit (37%). El 45% indiquen que han estat víctimes d'assetjament quan anaven a peu en horari nocturn, enfront del 16% dels homes, un fet que incrementa aquesta percepció d'inseguretat en els desplaçaments nocturns per la via pública.
- Pel que fa al vehicle privat, com el cotxe i la moto, es perceben com a modes molt segurs, tot i que es donen casos de robatori i assetjament, sobretot durant la nit.

RECOMANACIONS DEL RACC

Després de l'aturada provocada pel COVID-19 i per a fer front a les noves necessitats de la mobilitat que es generen per la tornada a l'activitat habitual, l'administració pública, els operadors de transport i la resta d'actors del sector de la mobilitat estan repensant l'organització de l'espai públic, la gestió de la mobilitat i l'oferta de transport públic i compartit.

És per això que ens trobem en un moment idoni per a considerar les qüestions de gènere en aquest plantejament de la mobilitat, tant a nivell urbà com metropolità:

- L'increment i promoció dels desplaçaments a peu ha d'acompanyar-se de mesures de protecció de gènere a l'espai públic.
- Una menor presència d'usuaris al metro o tren pot incrementar les situacions de risc de gènere.
- Introduir mesures de gènere en horari nocturn per tal que les dones no hagin de prendre tantes mesures d'autoprotecció.

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com Sala de Premsa

➤ **Recomanacions per a les administracions públiques**

- Inventariar l'espai públic (carrers, parcs, etc.) per identificar les necessitats d'actuació en funció de la seguretat en la mobilitat a peu:
 - Millorar la il·luminació de l'espai públic (carrers, parcs, túnels) com els voltants del transport públic.
 - Millorar les zones amb escassa visibilitat (carrerons, zones amb arbustos, etc.).
 - Identificar àrees en transició temporal: zones d'obres, solars, etc.
 - Incrementar el nombre de semàfors amb polsador.
 - Realitzar intervencions en zones abandonades: neteja i activitats d'animació del propi espai públic (els llocs es respecten més si la gent els sent com a propis).
- Analitzar enquestes i dades de població en funció del gènere, el que permetrà planificar tenint en compte les necessitats de tota la població.
- Assegurar la participació de dones en els projectes de seguretat en la mobilitat, de planificació urbana i de disseny de l'espai públic.
- Elaborar auditories de mobilitat i de gènere liderades per dones.
- Aprofitar l'ús d'Intel·ligència Artificial per al tractament de la imatge per tal d'identificar situacions de risc en càmeres de vigilància i poder intervenir ràpidament.
- Promoure aplicacions públiques d'avís immediat (botó S.O.S.).

➤ **Recomanacions per als operadors de transport públic**

Les dones representen una majoria d'usuàries del transport públic i aquest ha de desenvolupar millores en el servei, en qualitat i seguretat, atenent a aquest col·lectiu.

- Realitzar auditories de gènere, donant major pes a aquest factor en les enquestes de satisfacció, i posant èmfasi en qüestions de seguretat.
- Establir un sistema de parades a demanda en rutes d'autobusos nocturns o d'àrees perifèriques.
- APPs de mobilitat amb dades d'horaris en temps real, per tal que els usuaris sàpiguen les hores exactes de pas i puguin reduir el temps d'espera en parades (sobretot en zones poc transitades).
- Incrementar la presència d'agents de seguretat i de càmeres a les estacions.
- Millorar la il·luminació d'estacions, andanes i parades d'autobusos.
- Assegurar la visibilitat a les marquesines d'autobús.

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com Sala de Premsa

Sobre Zurich Seguros

Zurich Insurance Group (Zurich) és una asseguradora líder multicanal que proporciona serveis als seus clients a nivell mundial i local. A través dels seus prop de 55.000 empleats, ofereix una àmplia gamma de productes i serveis de línies personals i d'empreses, així com de vida. Entre els clients de Zurich es compten particulars, petites empreses, companyies mitjanes i grans, així com multinacionals, en més de 215 països i territoris. El Grup té la seva seu principal a Zurich (Suïssa), on va ser fundat el 1872. La societat de cartera, Zurich Insurance Group Ltd (ZURN), cotitza a la borsa de Suïssa SIX Swiss Exchange i té un programa de nivell I d'American Depositary Receipts (ZURVY), que es negocia en el mercat no organitzat (OTC) a OTCQX. Per a més informació sobre Zurich visita: www.zurich.es

El Grup Zurich a Espanya va obrir la seva primera oficina a Barcelona el 1884 i compta amb més de 130 anys d'història. En l'actualitat té prop de 2.000 empleats repartits per tot el territori espanyol i 2,4 milions de clients amb 3 milions de pòlisses contractades, el que la converteix en una de les principals companyies de el sector. Zurich Seguros està consolidada en el mercat com una companyia líder que destaca per la seva solidesa i solvència. A més, la companyia compta amb algunes de les certificacions més prestigioses del mercat en l'àmbit de la conciliació, com el EDGE (Certificació en Igualtat de Gènere), i ha estat reconeguda com a Top Employer durant 12 anys consecutius.

Sobre el RACC

El RACC és una entitat que ofereix cobertura i serveis d'alta qualitat per atendre les necessitats de més de 10 milions de persones a qualsevol lloc del món. És especialista en la prestació d'assistència personal, familiar, mecànica, sanitària urgent i a la llar i té la xarxa d'autoescoles més gran de l'Estat. Per cobrir les seves necessitats, l'entitat realitza 1.193.000 assistències a l'any i gestiona 600.000 pòlisses d'assegurances de diferents rams. El RACC promou una nova cultura de la mobilitat més segura i respectuosa amb el medi ambient, i té una gran capacitat de divulgació i influència en aspectes relacionats amb la millora de la seguretat viària, la reducció dels accidents i les infraestructures

Per a més informació:

RACC: Premsa 93 495 50 29 raccmedia@racc.es saladeprensa.racc.cat
Zurich: Sonia Mansilla 93 306 73 00 prensa@zurich.com [Sala de Premsa](#)